

ТЭМА: МЕТОДЫКА АЗНАЯМЛЕННЯ З ПРЫРОДАЙ ДЗЯЦЕЙ ДАШКОЛЬНАГА ЎЗРОСТУ З ЦЯЖКІМІ ПАРУШЭННЯМІ МАЎЛЕННЯ(ЦПМ).

ЗМЕСТ:

1. Задачы азнаямлення з прыродным светам дзяцей дашкольнага ўзросту з ЦПМ.
2. Формы азнаямлення з прыродай.
3. Метады і прыёмы азнаямлення з прыродай.
4. Развіццё прамовы ў працэсе азнаямлення з прыродай.

1. Задачы азнаямлення з прыродным светам дзяцей дашкольнага ўзросту з ЦПМ.

Задачы азнаямлення дзяцей з прыродным светам:

- знаёміць з прыродай бліжэйшага асяроддзя, ладам жыцця, ўмовамі існавання раслін і жывёл, спосабамі прыстасаванасці да ўмоў навакольнага асяроддзя;
- ўдакладняць і замацоўваць уяўленні аб раслінах, іх будове, характэрных прыкметах, умовах росту;
- знаёміць з хатнімі, дзікімі жывёламі і іх дзіцянятамі, асаблівасцямі іх выгляду, спосабамі перамяшчэння і харчаваннем;
- паглыбляць і сістэматызаваць ўяўленні аб часах года, сезонных зменах у жыцці раслін і жывёл, працы людзей;
- фарміраваць уменне разумець сувязі ў сістэме " чалавек — прырода-грамадства» і ўсталёўваць прычынна-выніковую залежнасць;
- спрыяць авалодванню дзецьмі асновамі экалагічнай культуры;
- фарміраваць цікавасць да аб'ектаў і з'яў прыроды, выхоўваць эмацыйную спагадлівасць, добразычлівае і беражлівыя стаўленне да жывых істот.

2. Формы азнаямлення з прыродай

Азнямленне з прыродай ажыццяўляецца ў працэсе:

- заняткаў;
- экскурсій, якія ўключаюць назіранне, сузіранне аб'екта, практычныя заданні;
- мэтавых прагулак, на якіх можа ажыццяўляцца знаёмства з адным аб'ектам - раслінай, жывёлай, з'явай прыроды;
- розных відаў дзіцячай дзейнасці.

3. Метады і прыёмы азнаямлення з прыродай.

Метады

Наглядныя:

- назіранне;
- дэманстрацыя;
- ілюстрацыя;
- мадэляванне.

Пры арганізацыі і ажыццяўленні дзецьмі пазнавальнай дзейнасці могуць выкарыстоўвацца наступныя прыёмы, якія забяспечваюць

Прак

- гульня;
- практ
- праца
- экспе

Славесныя :

- апавяданне;
- гутарка;
- тлумачэнне.

актывізацыю тактыльнага ўспрымання, пашырэнне вобразных уяўленняў і ўзбагачэнне вопыту пазнання прыроднага свету:

- 1) *дэманстрацыя* рэальных аб'ектаў прыроды, наглядна-ілюстрацыйнага матэрыялу, абмеркаванне вынікаў праведзеных назіранняў, дэманстрацый;
- 2) *сузіранне* карцін з выявай аб'ектаў прыроды, сямейных фотаздымкаў, на якіх адлюстраваны члены сям'і ў розны час года і г. д;
- 3) *стварэнне гульнявых сітуацый*;
- 4) *стварэнне праблемных сітуацый*;
- 5) *абследванне разнастайных матэрыялаў*;
- 6) *практычныя маніпуляцыі і гульні эксперыментаванні* дзяцей з разнастайнымі матэрыяламі, якія выкарыстоўваюцца ў гульнях;
- 7) *доследнае эксперыментаванне* з прыроднымі матэрыяламі з мэтай пазнання іх уласцівасцеў;
- 8) *параўнальны аналіз* разнастайных аб'ектаў навакольнага свету і іх малюнкаў;
- 9) *параўнанне*, супастаўленне характэрных асаблівасцей аб'ектаў або з'яў па адрозненне і падабенстве, вылучэнне істотных прыкмет падобных прадметаў, з'яў, атрыманне матэрыялу для іх класіфікацыі і адукацыі элементарных паняццяў;
- 10) *класіфікацыя і абагульненне* гульнявога матэрыялу, прадметных малюнкаў па розных падставах, зададзеным знешняй інструкцыяй;
- 11) *выкарыстанне прыроднага матэрыялу ў прадуктыўнай дзейнасці*;
- 12) *дыдактычныя гульні з выкарыстаннем натуральных аб'ектаў прыроды*;
- 13) *рухомыя гульні* пазнавальнага зместу;
- 14) *арыенціроўка ў прасторы групы па розным апорам*;
- 15) *праца ў кутку прыроды*;

16) складанне карцін з нарыхтовак;

17) розныя пытанні дарослых;

18) інструкцыі рознага выгляду;

19) рэфлексія.

Асаблівасці псіхічнага развіцця дзяцей з ЦПМ абумоўліваюць неабходнасць выкарыстання спецыфічных прыёмаў навучання:

1. Славесныя:

- ўстаноўка на ўвагу;
- актуалізацыя уяўленняў;
- стварэнне праблемнай сітуацыі;
- варыятыўныя тлумачэнні;
- удакладняючыя пытанні;
- узмацненне вобразнасці маўлення;
- прагаворванне;
- максімальная канкрэтызацыя гаворкі.

2. Наглядныя:

- ўнясенне кантрасных характарыстык;
- сузіранне на полісэнсорнай аснове;
- доўгае мэтанакіраванае ўспрыманне;
- суаднясенне нагляднай інфармацыі з утрыманнем аповеду.

3. Практычныя:

- падзяленне дзеяння на асобныя аперацыі;
- планаванне работы;
- выкананне дзеянняў рукамі дзіцяці;
- шматразовыя паўтарэнні;
- шматразовая варыятыўнасць відаў практыкаванняў аднаго тыпу;
- варыятыўнасць інструктавання дзіцяці і паслядоўнае ўскладненне інструкцыі;
- выкарыстанне алгарытму.

4. Развіццё прамовы ў працэсе азнаямлення з прыродай

- ўдакладненне і пашырэнне слоўнікавага запасу ў дзіцяці падчас фарміравання уяўленняў аб прыродзе;
- практычнае авалоданне навыкамі словаўтварэння;
- замацаванне ўменняў дыялагічнага і маналагічнага маўлення пры азнаямленні з прыродай;
- дзеці практычна авалодваюць навыкамі словазмены: узгадненнем слов у родзе, ліку, склоне.

ЛІТАРАТУРА:

1. Асновы методыкі дашкольнай адукацыі. Кароткі курс лекцый: вучэб. дапаможнік для ВНУ / А.М. Анцыпіровіч [і інш.]; пад агул. рэд. А.М. Анцыпіровіч. - М.: Інфра-М, 2016. - 390 с.
2. Выхаванне і навучанне дзяцей з цяжкімі парушэннямі маўлення: Праграма для спецыяльных дашкольных устаноў / Аўт. - саст. Ю.М. Кісякова, Л.Н. Мароз. - Мн.: НІА, 2007. - 280 с.
3. Спецыяльныя методыкі дашкольнага выхавання / саст. І.Я. Левіна. - Мн.: БДПУ, 2004. - 22 с.
4. Сяліхова, Л. Г. Інтэграваныя заняткі: азнаямленне з прыродай і развіццё прамовы: для працы з дзецьмі старэйшага дашкольнага ўзросту (5-7 гадоў): метада. дапаможнік / Л. Г. Сяліхова. - М.: Мазаіка-Сінтэз, 2005. - 158 с.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ